

HETEK

2009. 09. 25. (XIII/39)

Izrael üdvössége - Németh Sándor írása

Jézus Krisztus feltámadását és mennybevételét követően a zsidókeresztény egyház nemcsak az örökkévalóság színterébe helyezte a megváltói mű folytatását, beteljesedését jelentő eszkatológiai eseményeket, hanem várta azok jelentős részének, így Izrael újjászületésének, megváltásának földön történő megvalósulását is.

A modern Izrael létrejötte és Jeruzsálem 1967-es felszabadítása óta a kereszténységen belül egyre többen szakadnak el, különösen az evangéliumi keresztények, a tradicionális helyettesítési teológiától - amely Izraelnek az Isten üdvtervéből való végleges kizárását s az egyházzal való helyettesítését vallja -, és térnek vissza az Újszövetség eredeti felfogásához, amely nem csupán a kegyelem alapján álló kiválasztás szerinti üdvözülés lehetőségét biztosítja egyéni szinten a zsidó emberek számára, hanem hisz Izrael nemzetként való újjászületésében, megigazulásában és romolhatatlan, örök életében is. Az államegyházak hivatalos vezetői hosszú évszázadokon át zsidózó szektaként bélyegezték meg azokat a hívő közösségeket, amelyek Izrael üdvözülését, megváltását a világkorszak egyik alapvető isteni végcéljának tekintették az igazi egyház dicsőségbe való felvétele és a nemzetek ítélete mellett. Mára azonban a bibliai próféciák ismerete növekedésének következtében egyre nyilvánvalóbbá válik a keresztény tömegek előtt is, hogy valójában az Izrael jövőbeli üdvörtörténeti szerepét tagadó álláspontok szakadtak el a kinyilatkoztatástól, és állnak szemben az Isten jövőre vonatkozó programtervével.

A hagyományos náci antiszemitizmust és rasszizmust (főleg a muszlim terrorista honlapoktól átvett) anticionista rágalmakkal vegyítő hazai neobarbár, keresztény színezetű vallási-politikai mozgalmak hirdetik agresszíven és vulgárisan a helyettesítési teológia előítéleteit - az Izrael helyreállítását figyelembe vevő és azt támogató keresztényekkel, egyházakkal szemben. Jézuson és az apostolokon kívül számos egyházi és történelmi személy - köztük Kálvin János is - tisztában volt azzal, hogy Izrael fiainak összegyűjtésére, az atyák földjére való visszatérésére sor fog kerülni közvetlenül e világkorszak vége előtt. Napjainkban a kérdés azért

került a középpontba, és II. János Pál pápa is azért szakított részben a hagyományos katolikus felfogással, mert a 20. század tragikus és örömteli eseményei ezzel kapcsolatos ősi jóvendöléseket aktualizáltak. Mély csalódást tartogat a jövő azok számára, akik a modern Izrael létezését átmeneti, elmúlásra ítélt jelenségnek látják, láttatják, s csupán olyan politikai képződményként fogadják el, amelyet a második világháború halálgýrainak rémségei nyomán az akkori nemzetközi politikai elitben keletkezett büntudat keltett életre. Izrael létezése nem a múlt felidézett kísértete, hanem valóság.

A zsidó-keresztény kinyilatkoztatás szerint a történelem fundamentumát azok a szövetségek képezik, melyek tényeit és igazságait a Biblia tartalmazza. Ábrahámig Isten minden népet, nemzetet bevont a Noéval kötött egyezmény által áldásaiba, ígéreteibe és törvénye alá. A hit atyjától kezdődően azonban az Úr egy család felé fordult, hogy leszármazottaiból hozza létre a szövetség népét. A nép névadója a Szentírás beszámolója szerint is a Messiás, aki a Jabbók patak partján egész éjjelen át viaskodott a Szentföldre visszatérőben lévő Jákóbbal, és annak nevét Izraelre változtatta.

Mózes, a cionista

Ismert, elfogadott tény a keresztény világban az is, hogy Izrael fiainak néppé válása Egyiptomban történt, és ennek isteni pecsétje volt a fáraó birodalmából való exodus, illetve a Sínai-hegyen Isten és Izrael között történt szövetségkötés. Isten több mint 3400 évvel ezelőtt világossá tette Izrael előtt Mózesen keresztül, hogy ha folyamatosan elköveti a szövetségszegést kimerítő bűnöket, akkor sor fog kerülni az egyezmény felfüggesztésére: „Bizonyosságul hívom tiellenetek e mai napon a mennyet és a földet, hogy elveszván hamarsággal elvesztek a földről, amelyre átmentek a Jordánon, hogy bírjátok azt; nem laktok sok ideig azon, hanem pusztára kipusztultok róla. És az Úr szétszór titeket a népek közé, és szám szerint kevesen maradtok meg a népek között, akik közé visz titeket az Úr.” (5. Mózes 4:26-27)

Mózes jóvendölése már két alkalommal is beteljesedett a történelem során (Babilon, illetve Róma által), ami, bár negatívan, de mégis a szövetségkötés tényét hitelesíti a mai napig is. A zsidóságon kívül nem volt olyan nép, amelynek történelmi sorsát, jelenét és jövőjét egyértelműen értelmezni lehet egy több évezredes múltat hordozó próféciával. A jövő az ember számára ismeretlen. A jelenből kiindulva a tudomány csak rövid, esetleg középtávú előrejelzéseket képes megfogalmazni, ráadásul nagy hibaszázalékkal. A mózesi prófécia viszont hajszálpontosan jelezte előre az évezredekig tartó zsidó diaszpórasorsot: Izrael fiainak az asszír, majd babiloni fogságát, valamint a római impérium általi száműzetését földjükről; s e próféciák kinyilatkoztatása és történelmi ténnyé válása között hosszú évszázadok teltek el. Az idézett jóvendölés más próféciákkal együtt a történelem metafizikai mélységében és magasságában rejlő spirituális erőnek a földi események fölötti hatalmára is utal, aki a történelem főrendezője: nemcsak a világ létbe szólítását, a történelem kezdetét dolgozta ki részletesen, hanem annak végét s e beteljesedés (telosz) főszereplőinek történelmi sorsát, a végkifejletben betöltendő szerepüket is.

Mózes azonban nem csupán a szétszóratás prófétája volt, hanem a cionisták első szószólója is, aki azt is megjóvendölte körülbelül 3400 évvel ezelőtt, hogy Izrael fiai visszatérnek a földjükre,

mert Isten összegyűjti őket a nemzetek közül: „Akkor visszahozza az Úr, a te Istened a te foglyaidat, és könyörül rajtad, és visszahozván, összegyűjt majd téged minden nép közül, akik közé odaszórt téged az Úr, a te Istened. Ha az ég szélére volnál is taszítva, onnét is összegyűjt téged az Úr, a te Istened, és onnét is felvesz téged; és elhoz téged az Úr, a te Istened a földre, amelyet bírtak a te atyáid, és bírni fogod azt; és jól tesz veled, és inkább megsokasít téged, mint a te atyáidat.” (5. Mózes 30:3-5) Tudományos kutatások bizonyítják, hogy ez a prófécia nem sokkal Nagy Sándor után - amikor az Ótestamentumot ógörögre lefordították - már létezett. Miért is kellene csodálkozni azokon, akik a fenti ősi próféciák alapján értelmezik, értékelik a 20. századi cionizmust, Izrael államának a kikiáltását, Jeruzsálem zsidók általi felszabadítását és Izrael küzdelmét az állam atyáik földjén való fennmaradásáért? Nem azok a fanatikusok, akik ezt az ügyet szolgálják, támogatják - sokkal inkább elmarasztalható az a felfogás, amely Izrael mai léte és az ősi próféciák közötti összefüggéseket tagadja, és figyelmen kívül hagyja a közel-keleti kérdéskörrel kapcsolatos véleményének, állásfoglalásának a kialakításakor. A mai Izrael, szekuláris társadalmi többsége dacára, pusztán létezése miatt is elválaszthatatlanul érintkezik már azokkal a láthatatlan spirituális erőkkel, amelyek a világ, a történelem fundamentumát képezik.

A tényleges egyházon, az Újszövetség népén kívül ma még csupán Izrael mondhatja el, hogy létezése e fundamentumban gyökerezik. Isten emberei, többek között Ezékiel próféta 2600 évvel előre látta, hogy a nagy száműzetésből visszatérő zsidók által alapított állam éles konfliktusba kerül a föld tulajdonjoga miatt szomszédaival: „Így szól az Úr Isten: Mivelhog ez mondja az ellenség reátok: Haha! és: Az ősi magasságok a mi örökségünk lőnek. (...) Azért, mert pusztítanak és kívánnak titeket mindenfelől, hogy legyetek öröksége a pogányok maradékának, és az emberek rágalmazó ajkára-nyelvére kerültetek...” (Ezékiel 36:2-3) Az izraeli-arab konfliktus lényegét tartalmazza ez a jövendölés. A muszlim-arab világ azért nem ismeri el Izraelt, mert az ősi föld igazi tulajdonosának tekinti magát. Ezért igyekszik rágalmaival a modern Izrael államot az egész világ előtt sötét bitorlónak, gonosz népnek beállítani. Holott csupán arról van szó, hogy olyan időben élünk, amikor a történelem Ura közvetlenül irányítja Izrael fiainak az összegyűjtését és eszkatológiai pályára állítását. Mi ennek az üdvtörténeti jelentőségű eseménynek vagyunk kortársai és szemtanúi. E korban az igaz egyháznak, az igaz embereknek az evangélium hirdetése mellett be kell tölteniük a próféta utasítását is, a közel-keleti politikai, katonai események és a mögöttük álló isteni terv összefüggéseit nekik is meg kell világítaniuk és hirdetniük a világnak, hogy az megértse Izrael eszkatologikus szerepének titkát: „Halljátok meg az Úrnak szavát, ti pogányok, és hirdessétek a messzevaló szigeteknek, és ezt mondjátok: Aki elszórta az Izráelt, az gyűjti őt össze, és megőrzi, mint a pásztor a maga nyáját.” (Jeremiás 31:10)

A zsidó-keresztény kinyilatkoztatást támadók az Ószövetség írásairól azt állítják, hogy azok a zsidók „hazugságait”, felsőbbrendűségükbe vetett „hamis hitüket” tartalmazzák. Nekik el kellene gondolkozniuk azon, miként lehetséges, hogy több évezredes „hazugságok” a jelenkori világban beteljesednek; holott a történelmi tapasztalatok azt igazolják, hogy a hazug hitek és világok előbb vagy utóbb összeomlanak.

A zsendülő fügefá

Az evangéliumokban Izraelt a fügefá is jelképezi, ezért is vonatkoztatták előszeretettel a Jézus

által megátkozott, majd kiszáradt fügefát hagyományosan a zsidóság üdvtörténeti szerepből való kitaszíttóságára. A Názáreti azonban mint próféta arról is beszél, hogy ez a kiszáradt fügefa a világkorszak végén megelevenedik, sőt a sarjadása lesz az ő visszajövetelének, a megváltás beteljesedésének egyik meghatározó eszkatológiai előjele: „A fügefáról vegyétek pedig a példát: mikor az ága már zsendül, és levelet hajt, tudjátok, hogy közel van a nyár: azonképpen ti is, mikor mindezeket látjátok, tudjátok meg, hogy közel van, az ajtó előtt.” (Máté evangéliuma 24:32-33)

Nincs mit csodálkozni azon, hogy a Bibliát Isten Igéjeként elfogadó keresztények számára Izrael pusztán létezésével is Jézus Krisztus közeli visszajövetelét hirdeti, hiszen a Krisztus születése után 70-től egészen 1948-ig tartó korszakban a fügefa ki volt száradva, most pedig „az ága már zsendül, és levelet hajt”. Tehát a modern Izrael mint politikai realitás a keresztény reménységnek is fontos, lényeges alapelemét képezi, és létével, sikereivel erősíti is azt. Jézusnak a világkorszak végére vonatkozó prófeciáiból az is megérthető: a történelem legsötétebb és leggonoszabb erői fognak össze, hogy ezt a megelevenedő fügefát kipusztítsák a földről. Az Izrael és a muszlim világ között békét teremteni akaró erők, hatalmak a prófeciák szerint végül is szembefordulnak a diaszpórából egybegyűjtött néppel. Ez az árulás felgyorsítja az apokaliptikus pecsétek feltörését, és elindítja az ehhez kapcsolódó katasztrofális eseménysorozatot, amely Jézus szerint az egész világot eddig még soha nem tapasztalt nyomorúságba, szenvedésbe taszítja. A jóm kippúr ünnepének prófétai értelmezése szerint Izrael azért fog megszabadulni és győztesen kikerülni ebből az apokaliptikus világkonfliktusból, mert van számára engesztelő áldozat, és él a Főpapja, akinek a vérebe vetett hite miatt végül is üdvösséget nyer, amikor a történelem végén feltárul az igazi Szentély misztériuma, a szövetség ládája, valamint ismert lesz előtte a Messiás, és az engesztelő áldozat vére.

Eljön a Szabadító

Pál apostolt joggal tartják a nemzetek apostolának, de soha nem volt számára közömbös kérdés Izrael üdvössége, annak ellenére, hogy népével szemben számos alkalommal éles kritikát, súlyos szemrehányásokat fogalmazott meg. Ezért is vádolták a judaizmus oldaláról aposztáziával. Izrael üdvösségével a Rómaiakhoz írt levelében foglalkozik, melyet Titus inváziója, a Templom pusztulása előtt írt. Vallomása szerint élete legnagyobb fájdalmát, szomorúságát Izraelnek mint nemzetnek az elvetése okozta: „...nagy az én szomorúságom és szüntelen való az én szívemnek fájdalma; mert kívánnám, hogy én magam átok legyek, elszakasztva a Krisztustól az én atyámfiaiért, akik rokonaim test szerint...” (Rómaiakhoz írt levél 9:2-3) Az apostol tehát tisztában volt azzal, hogy Izrael mint nemzet a Krisztus feltámadása utáni korszakban nem kap szerepet a kinyilatkoztatás történetében, mert Isten ismét szétszórja őket az impérium által a nemzetek közé, hosszú ideig földjüktől távol fognak élni, nem lesz Templomuk, engesztelő áldozatuk, s ennek következtében el lesznek választva Isten javaitól, áldásaitól; annak ellenére, hogy - mint Pál megállapítja - övék „a fiúság és a dicsőség és a szövetségek, meg a törvényadás és az isteni tisztelet és az ígéretek; akiké az atyák, és akik közül való test szerint a Krisztus, aki mindeneknek felette örökké áldandó Isten. Ámen.” (Rómaiakhoz írt levél 9:4-5)

Az apostol számára a fontos kérdések ezzel kapcsolatban a következők voltak: Miért vetette el Isten Izraelt mint nemzetet az üdvtörténetből? Izrael elvettetése végleges vagy átmeneti?

Minden zsidót kizárt Isten az üdvözülés lehetőségéből? Mit jelent a nemzetek számára Izrael elvetése? Miben részesül a világ, amikor Isten Izraelt üdvözíti, megváltja?

Pál válaszait e kérdésekre röviden így foglalhatjuk össze:

1. Izrael elvettetése lehetővé teszi a nemzetek számára, hogy megbéküljenek Istennel Jézus Krisztus által. A nemzetek evangelizálásának korszakában Izrael mint nemzet a bűn uralma alatt marad, hogy megértse, hogy az embert Isten kegyelme teszi igazzá Isten előtt hit által, nem pedig a Törvény cselekedetei. Az Újszövetség üdvösségtana egy Mózesnek kijelentett igazságon alapul: „Könyörülök, akin könyörülök, kegyelmezek, akinek kegyelmezek.” (2. Mózes 33:19) Tehát az üdvözülés alapvetően nem az emberi erőfeszítésen, hanem Isten könyörületén, kegyelmén múlik.

2. „Nem vetette el Isten az ő népét.” Az Új Szövetség, más néven a népek ideje alatt sem, állítja Pál apostol (Rómaiakhoz írt levél 11:2), sőt „most is van maradék a kegyelemből való választás szerint” (5. vers). Páltól teljesen idegen volt a nemzetek fölmagasztalása a zsidóság fölé, ő ugyanis abban hitt, hogy a nemzetek fiai is csak a kegyelemből való választás szerint üdvözülhetnek. Isten az egyház korszakában is egyenlő bánásmódban részesíti a zsidókat és a nemzeteket. Ez újdonságot jelent az Ábrahám-tól Jézus Krisztusig tartó kinyilatkoztatás korszakához képest, mert az előző korszakokban Isten elfordult a nemzetektől, és hagyta őket a saját útjukon haladni (Apostolok cselekedetei 14:16). A Róma-levélben a szerző azt is hangsúlyozza, hogy „a megkeményedés Izraelre nézve csak részben történt, ameddig a pogányok teljessége bemegy. És így az egész Izrael megtartatik” (Rómaiakhoz írt levél 11:25-26), vagyis Pál szerint a kegyelem korszakában Isten kiválasztása alapján egyénileg üdvözülhetnek a zsidók, de a korszak végén Izrael mint nemzet fogja Isten kegyelmét megkapni a Megváltótól, s így az egész nép újjászületik, megigazul, és örök szövetség népeként szolgálja az Urat. Ezt jelzi előre a jóm kippúr ünnepe. Az igazi hívőknek Pál apostolhoz hasonlóan kell viszonyulniuk Izrael közeli megváltásához: szívből kívánniuk és könyörögniük kell Istentől Izrael üdvösségét (mert az apostol ezt tette a Rómaiakhoz írt levél 10:1 szerint).

3. Pál felhívja a keresztények figyelmét arra is, hogy Izraelnek mint nemzetnek átmeneti elvettetése áldás forrása a nemzetek számára (Rómaiakhoz írt levél 11:11). Az idegen istenek és bálványok imádását, okkultizmust stb. követő nemzetek számára ez tette lehetővé, hogy a Bibliát, a szövetségeket, az ígéreteket, Jézus Krisztus megváltó művét, az egyházat megismerjék. Ezeket Isten közvetlenül nem Rómának, Bizáncnak, hanem a zsidóknak adta, de az ő lázadásuk és szétszórásuk lehetővé tette, hogy az Ó- és az Újszövetség bekerülhessen a nemzetek kultúrájába, és a népek megismerhessék Isten üdvözítő akaratát, tervét. Az általunk ismert történelmi és más egyházak elfogadták, megőrizték és közvetítették azt, amit Isten Izraelen és általa kiválasztott és fölkent zsidó embereken keresztül adott.

Az egyháztörténelem egyik legnagyobb botránya pontosan abból fakad, hogy a „létező kereszténység” több mint másfél évezredig teljesen figyelmen kívül hagyta Pál apostolnak a zsidósághoz való helyes viszonyulással kapcsolatos intelmeit, s morálisan, spirituálisan és etnikailag is degenerált, destruktív népként kezelte azt. Feltételezhetően nem véletlenül éppen a rómaiaknak írta Pál ezt: „Ne kevélykedjél az ágak ellenében; ha pedig kevélykedel, nem te hordozod a gyökeret, hanem a gyökér téged. (...) Mert ha az Isten a természet szerint való

ágaknak nem kedvezett, majd néked sem kedvez." (Rómaiakhoz írt levél 11:18,21).

Napjainkban az egész világban legalább akkora zavart, indulatokat vált ki Izrael közeljövőben történő helyreállításának, nemzeti fölemelkedésének a kérdése, mint az 1. század közepe táján a zsidóságban a nemzetek evangelizálásának a kezdete. Pedig a világnak nincs oka, hogy féljen Izrael üdvözülésétől, megváltásától. Pál apostol szerint Izrael népének felvétele a kegyelembe a világ számára a szabadságot hozza el: „Micsoda lesz a felvételük, hanemha élet a halálból?” (Rómaiakhoz írt levél 11:15) A világ Ádámától Izrael megváltásáig a halál uralma alatt áll, az emberiség már hatezer éve a halál korszakában él, nem pedig Isten jelenlétében és uralma alatt. De amikor „eljön Sionból a szabadító, és elfordítja Jákóbtól a gonoszságokat” (Ézsaiás 59:20), a Messiás lerántja a nemzetekről is a halál leplét Jeruzsálembe való megérkezésekor, fölszámolja annak egyeduralmát és az ádámi világkorszakot, amelyet az összes harc, szenvedés, áldozat árán sem sikerült a történelem során az emberiségnek felszabadítani a rossz erők uralma alól. A keresztényeknek addig kell hirdetniük Jézus Krisztus evangéliumát, míg Isten országa dicsőségben megjelenik, uralma a földön megvalósul, és beteljesedik az egyház által legtöbbször mondott imakérés: „Jöjjön el a te országod; legyen meg a te akaratod, mint a mennyben, úgy a földön is.” (Máté evangéliuma 6:10)

Isten jövőre vonatkozó akaratát pedig a próféciák tartalmazzák, ezekből lehet megérteni, hogy a földre hogyan, hol, mikor és ki által lép be Isten dicsősége, és milyen változást eredményez a világban. A keresztényeknek is vissza kell térniük az apostolok látomásaihoz, akik tudták, hogy Isten országa ott fog dicsőségben belépni a fizikai világba, ahonnét az evangélium elindult történelmi, világ körüli útjára: Jeruzsálemben. A jóm kippúr beteljesedése Izrael nemzetének, de az egész világnak is az élet halál feletti győzelmét hozza el: „S elveszi e hegyen a fátyolt, mely beboríta minden népeket, és a takarót, mely befödött vala minden népségeket; elveszi a halált örökre, és letörli az Úr Isten a könnyhullatást minden orcáról, és népe gyalázatát eltávolítja az egész földről; mert az Úr szólott.” (Ézsaiás 25:7-8) Az Úr dicsőségétől lesz Jeruzsálem új, „dicsőség koronája az Úr kezében, és királyi fejdísz Istened kezében”. (Ézsaiás 62:3)